

RESERVATBEGÄRAN GRANFJÄLLET & VÄSTRA GRANFJÄLLET – STÖTEN

Av Fredrik Sträng

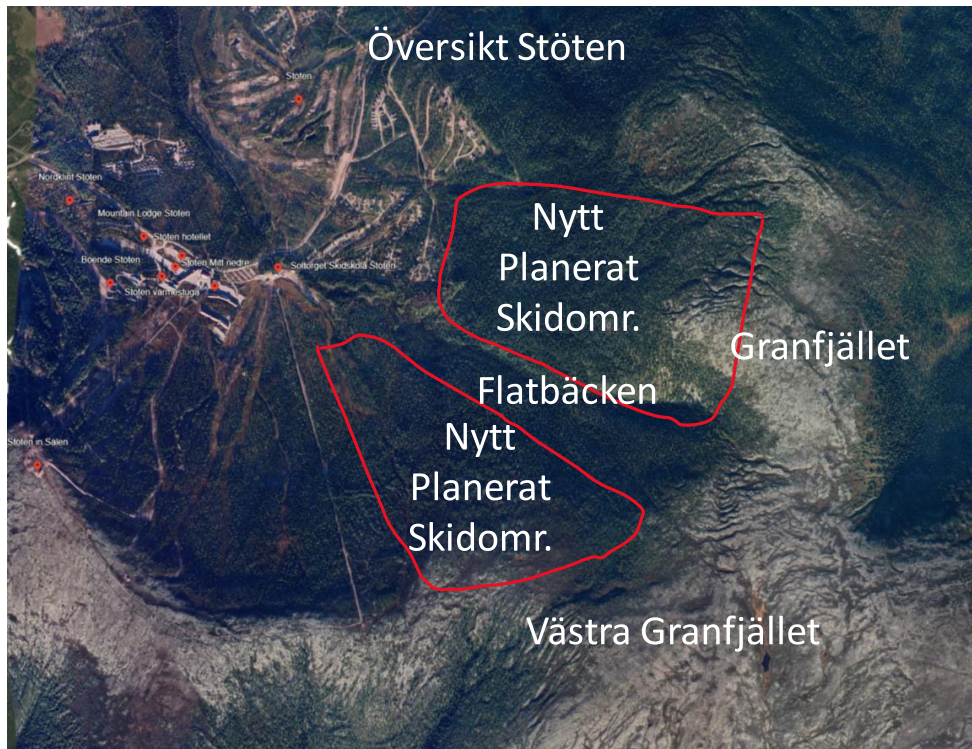
De nya planerna att bygga skidnedfarter och bebyggelse i Stöten i Sälen utgör ett allvarligt hot mot områden av högsta naturvärdesklass (naturvärdesklass 1, enl. Skogsstyrelsens rapport RAPPNV2021) och områden där rödlistade arter finns. Dessa områden har identifierats som särskilt betydelsefulla för vårt naturarv och biologiska mångfald. Enligt rapporten RAPPNV2021 är det nödvändigt att inkludera dessa områden i Transtrandsfjällets naturreservat för att bevara deras unika värden.

Dessutom riskerar de nuvarande byggplanerna att skapa hinder för motionärer och naturälskare som vill uppleva den orörda skönheten i Transtrandsfjällets naturreservat utan att behöva korsa framtida skidbackar. Detta ställer allvarliga frågetecken kring utbyggnadsplanerna, inte enbart på grund av konflikten med de höga naturvärdena och fragmenterade öar av ursprunglig/opåverkad natur, utan också på grund av den befintliga kapaciteten inom skidsystemet som har potential att rymma betydligt fler besökare. Dessutom finns det alternativa och mer kostnadseffektiva sätt att möta behoven av skidåkning genom att bredda befintliga nedfarter, vilket skulle bevara området naturliga skönhet och attraktionskraft.

Det är därför viktigt att ställa frågan: Finns det inget annat värde än exploatering i Sälenfjällen? Orörda naturområden och tillgängligheten till vildmark utgör en av de mest betydelsefulla aspekterna av denna region. Vi riskerar att förlora detta unika signum om vi inte bromsar den snabbt accelererande och till synes ohämmade takten av byggprojekt. Vad riskerar vi att förlora om vi enbart ger plats åt snabbmatskedjor, SPA-anläggningar, höghus, fler skidbackar och stugor? Naturen har ett eget existens-berättigande, oberoende av dess nyttjandevärde. Det är hög tid att vi värderar och skyddar den för framtida generationer och för att bevara den unika naturen i Sälen som är minst lika bra marknadsföring som skidpister.

Jag talade med en anställd på Stöten i Sälen AB för ett par vintrar sedan. De nya planerna på att bygga nya skidnedfarter kom på tals. Jag frågade karln om han varit och gått eller åkt skidor i de orörda och natursköna områdena som de planerar att bygga i. Nej svarade han lakoniskt men hävdade bestämt att han vet hur det ser ut. Han hade ju ändå jobbat här i närmare trettio år. Med de nya planerna så lämnas knappt någon plats för de som vill ta sig upp på fjället utan att korsa skidsystem poängterade jag. Karl'n svarade kort, "Det finns gott om fjäll att vandra i norra Sverige om man söker det!"

Ur rapport RAPPNV2021 går det att läsa:

"Bedöms som en hänsynskrävande biotop."

4.4. Slutsats: Bedömningen av upplevelsevärden i Transtrandsfjällen är att områden med höga naturvärden fyller en mycket viktig roll i att upprätthålla höga upplevelsevärden.

Nuvarande upplevelsevärden är tätt sammankopplade till befintliga ekosystemtjänster och områden med höga upplevelse- och naturvärden. Det medför en unik möjlighet att i fortsatt utveckling av upplevelsevärden i Transtrandsfjällen jobba med naturturism och bevara områden med höga naturvärden och därigenom öka Transtrandsfjällens upplevelsevärden.

4.5 "man kan hitta flera träd som är över 400 år och en majoritet av träden är över 200 år, vilket betyder att skogen aldrig har varit kalavverkad."

Ur "Nationell strategi för formellt skydd av skog" (Naturvårdsverket 2017, Rapport 6762) får det att läsa:

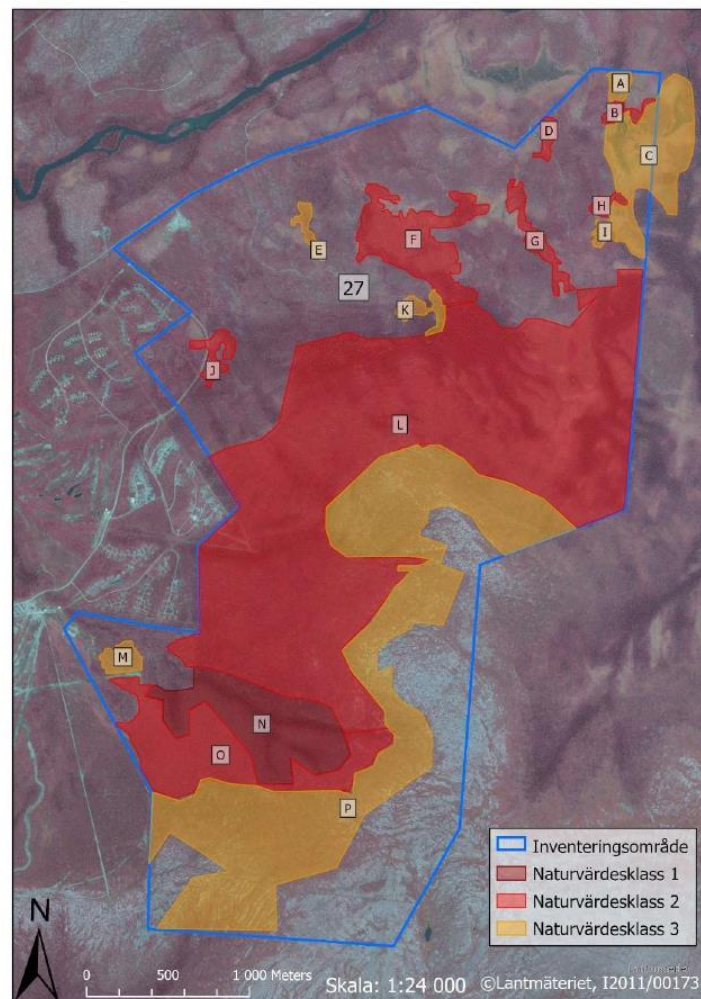
"Enligt 18 § skogsvårdslagen får tillstånd till avverkning i fjällnära skog inte ges om avverkningen är oförenlig med intressen som är av väsentlig betydelse för natur- eller kulturmiljövården."

"Målet är att sätta stopp för förlusten av biologisk mångfald och förstörelsen av ekosystemtjänster i EU senast 2020, i möjligaste mån återställa dem och samtidigt förstärka EU:s bidrag till att motverka förlusten av biologisk mångfald på global nivå."

Område 27 – Granfjället

Utskriftsdatum 2021-02-11

Figur 58. Översiktsskarta över inventeringsområde Granfjällstöten.

Ur Skogsstyrelsens rapport RAPPNV2021 går det att läsa:

"De områden som ligger i direkt anslutning till Transtrandsfjällens naturreservat bör införlivas i reservatet (F, L, N, O, P)."

Delområde F Klass 2 – Högt naturvärde. Rikligt med naturvärdesträd tall, död ved samt spridda rödlistade arter.

Delområde L. Klass 2 – Högt naturvärde. Stort område med naturskog. Rikligt med naturvärdesträd, substrat, strukturer samt rödlistade arter.

Delområde N. Klass 1 – Högsta naturvärde. Låg påverkansgrad, rikligt med naturvärdesträd, rikligt med rödlistade arter, substrat samt strukturer.

Delområde O. Klass 2 – Högt naturvärde. Rikligt med naturvärdesträd, strukturer samt rödlistade arter.

Delområde P. Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Gles igenväxande fjällskog med spridda naturvärdesträd och spridda rödlistade arter.

I den årliga uppföljningen av miljömålet Levande skogar konstaterar Skogsstyrelsen återigen att fler och kraftfullare åtgärder krävs för att bevara och utveckla skogens miljövärden >>> [Fortsatt negativ utveckling för skogens miljömål - Skogsstyrelsen](#)

"Varje år fortsätter vi att förlora naturvärden som inte kan återskapas inom överskådlig tid." Herman Sundqvist generaldirektör på Skogsstyrelsen

Det är uppenbart att de straka kommersiella makterna inte tar mycket hänsyn till naturvärden. Idén att fatta beslut som tar hänsyn till inverkan på sju generationer framåt hänförs vanligtvis till Iroquois, en grupp indianstammar i Nordamerika. Principen kallas ofta för "Seven Generation Sustainability" eller "Seventh Generation Principle". I fallet Sälen och Stöten så tippar jag på en hållbarhet på sju månader.

Stöten är duktiga på att påtala hur bra off-pisten är i skidorten. Hur väl överensstämmer den bilden då man tar bort all off-pist (om inte skidorterna kallar off-pist för områdena mellan pisterna)? Befintligt system i Stöten kan sluka minst dubbelt så många skidåkare utan att påverka köer eller säkerhet i backarna nämnvärt och det finns gott om utrymme att utveckla nya pister mellan befintliga pister utan att behöva göra angrepp på Naturvärdeklass 1 samt rödlistade arter områden som bör tillhöra naturreservatet.

De som vill driva igenom detta projekt behöver göra sig påminda om att Sälenfjällen är mer än pist områden, McDonalds, shoppingcenter, flygplats och stugor. Vi håller på att förlora skör och betydelsefull natur. När väl ingreppen är gjorda så är det försent.

Att skydda naturen i Stöten, Sälen handlar om mer än ekonomiska värden. Här är några korta argument:

- 1. Biologisk Mångfald:** Naturvärden är oundgängliga för ekosystemens stabilitet och vår överlevnad.
- 2. Ekosystemtjänster:** Naturen ger tjänster som rening av vatten och luft, pollinering och klimatreglering, grundläggande för mänsklighetens välmående.
- 3. Kulturellt Värde:** Naturen är en del av vår kultur och vårt arv.
- 4. Rekreation och Hälsa:** Naturen främjar hälsa och välbefinnande genom rekreation och terapi.
- 5. Utbildning och Forskning:** Naturen är en källa till kunskap och vetenskapliga framsteg.
- 6. Förebyggande av Katastrofer:** Naturen minskar risken för katastrofer som översvämningar och klimatförändringar.
- 7. Etiskt Perspektiv:** Naturen har ett egenvärde och förtjänar respekt.

Liljefjäll och Stöten i Sälen AB vill bygga ut över områden med rödlistade arter och natur klassad som Naturvärdeklass 1.

Det måste finnas en mellanväg där djur och natur, tillgång till orörda marker, skydd av rödlistad arter, kommersiella intressen och människan kan samexistera.

Jag yrkar på att införliva områden enligt rapport RAPPNV2021 i Transtransfjällets Naturreservat och hitta en lösning som inte exploaterar området.

Kontakt:

fredrik@strang.se

Tel: 0707-560921

Bjursås 12/11 2023

Naturskyddsföreningen Dalarna ställer sig bakom denna begäran.

Mattias Ahlstedt, ordförande

mattias.ahlstedt@naturskyddsforeningen.se

0730-39 54 61